

[Udenrigsministeren]

kommentere enhver opringning fra journalister landet over. Jeg synes ikke, at dette med Aalborg Stiftstidende ligesom så skal begrunde, at jeg accepterer udlægningen af Aalborg Stiftstidendes historie, som jeg naturligvis har læst.

Som jeg sagde i mit svar, har regeringen gennem længere tid været bekendt med Sovjetunionens bestræbelser på at sikre sig fodfæste i landet. Jeg tror, det kan konstateres, at Sovjetunionen fra og med Amins magtovertagelse mere og mere måtte se i øjnene, at mulighederne for med politiske midler at nå det endelige mål dag for dag forringedes, og at man i konsekvens heraf gradvis foretog visse militære forberedelser, der i den sidste fase accelereredes og kulminerede i dagene umiddelbart efter invasionen med tilførsler ikke blot ad luftvejen, men tillige over land.

Den opfattelse baserer jeg på den mosaik, man efterhånden har kunnet stykke sammen af de efterretninger, der løbende indhentes om situationen i og omkring Afghanistan.

Men når Sovjetunionens gentagne gange erklærede fredsvilje tages i betragtning, er der, selv med et efterretningsbillede af denne karakter, et meget langt spring til den aktion, der gennemførtes den 27. december og i dagene derefter. Jeg mener ikke, at der er grund til at sige, at efterretningstjenesten eller -tjenesterne som sådan har svigtet, men der er tale om, at man løbende har fulgt det, men altså også måttet konstatere den meget store mobilitet, vi så eksempler på ved indledningen af invasionen i Afghanistan.

Bolvig (RV):

Jeg takkede udenrigsministeren så hjerteligt første gang, men nu begynder jeg at blive lidt usikker igen, for hvor er grænsen mellem at have sådan visse fornemmelser af militære anstrengelser og være bekendt med, at Sovjet ønskede fodfæste og alle de ting, og så sådan – skal vi sige – en regulær militær opmarch?

Det havde vel nok været en fordel, om man så havde informeret offentligheden og i det mindste de afghanske myndigheder, således at de ikke blev taget fuldstændig på sengen, for efter hvad der foreligger fra adskillige sider, lykkedes et sovjetisk overraskelsesangreb bl. a. derved, at man jo lige før den russiske invasion fik udskiftet alle batterier

og elementer i de fra Sovjet leverede kampvogne til den afghanske hær.

Med andre ord, hvis man ved, at sådanne ting er under opbygning og man har en fornemmelse af det, ville jeg synes, det var rimeligt ikke kun at informere befolkningen, men i det mindste informere politikere f. eks. i det udenrigspolitiske nævn, således at vi kunne få en debat om det betimelige i at sørge for at alarmere den frie verdens befolkning for derigennem at give aggressor en mulighed for ikke at rykke ind i et land, som vi har set her. Med andre ord: kunne vi, uden at Sovjetunionen derved ville tabe ansigt, måske have forhindret denne indrykning i Afghanistan?

Jørgen Junior (FP):

Da udenrigsministeren selv i sit svar til hr. Bolvig kommer ind på, at man har været bekendt med, at der ligesom var lagt op til noget, vil jeg godt spørge udenrigsministeren, om der kan gives nogen kommentar til den artikel, der har været i Berlingske Tidende i dag, hvor man omtaler de forberedelser og den infiltration, der tilsyneladende finder sted i Baluchistan, altså i det sydlige Pakistan, som jo er vejen ned til havet og dermed det farlige set fra et vestligt synspunkt. Da der nu tales om Afghanistan og omkringliggende områder, er man da enig i den vurdering, som den udsendte Berlingske-medarbejder her giver udtryk for, eller er det for tidligt at sige noget om det?

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan kun til hr. Bolvig sige, at én ting jo er, at man efterretningsmæssigt kan indhente forskellige oplysninger om ændringer i det almindelige mønster. Noget andet er inden invasionen at kunne forudse, at Sovjetunionen ville tage det, om jeg så må sige i verdenshistorien alvorlige og for freden alvorlige skridt at invadere Afghanistan. Det er jo derfor, reaktionen har været så entydig og så kraftig, som vi har set det.

Jeg vil gerne sige, at det i hvert fald ikke har været muligt forud for selve invasionen at kunne forudse, at man turde tage det skridt, således at man som hr. Bolvig gerne ville have haft det, kunne have advaret den øvrige verden om det.